

საქართველოს მემკვიდრე

ძმა ძმისთვისაო--ამ დღისთვისაო.

№ 17

1920 წ.

პარტის 14

ა.წ.

საქართველო. ეს ჩემი სახლის კარი თუ არ გავაღე და კლიტე მე არ შევინახე, ყველას სული შეგვეხუთება და შიგვე გაომეზობრობა მთელი ოჯახი (კარს აღებს)...
აზერბეიჯანი. (ჩუმაღ, თავისთვის) ოჰ, რა რიგათ მიყვარს ეს ჩემი მეზობელი და მეგობარი! შიშისაგან გული მიფანცვალებს, ამ სიმღლეზე ასულს რომ ვუყურებ... უნახოთ, ერთბაშათ ჩამოვარდა, ხომ დაიმტკრევა! მოდი მეგობრობას გაუწყვე: ამ სკამს ფეხებს დავაჭრი და დავადაბლებ. უფრო ადვილადაც ჩამობტება... ჩქარა კი უნდა ვხერხო, რომ კარის ვალებზე ვერ მოასწროს!

მასზე შთაბეჭდილებას. როცა სხდომის დარბაზში ვლასა მგელაძე შემოიპარათა, თავმჯდომარეს სახე გაუნათლდა და წელის ხმით განაცხადა: „კრება გახსნილია“.

მაშინათვე დავასკვენი: თუ ვინაჲ ქვორუმი უთუოდ ლასა მგელაძე იქნება მეთქი. იმის შემოსვლაში დარბაზში ქვორუმი არ იყო, ხოლო როცა ის შემოვიდა მაშინ კი დარჩა. ცხადია ქვორუმი ლასა მგელაძე ყოფილა! ცხვირიც რომ ხელს უწყობს!! ერთობ მესიამოვნა ეს გარემოება, მაგრამ როგორც ყოველთვის, სიამოვნება ახლაც წუთიერი გამოდგა. ჩემ მიერ აღმოჩენილი ქვორუმი მცირე ხანს იჯდა დარბაზში, ადგა და გავიდა. კრება კი არ დაუშურავთ. მაშ ქვორუმი დარჩა დარბაზში.

ბრაზით წვერები კინალამ დავიგლიჯე. გეფიცვებით თავს მოვიკლავდი რომ საღამოსთვის კონცერტის ბილეთი არ მქონოდა ნაყიდი. ვაგონილა ასეთი ხათაბალა?

გულზე მოწოლილი სევდები მცირე დენ ისევ ჟორჟკ მაღალოვმა გამიფანტა.

- იცი ეშმაკო ამბავი?
- როგელი ამბავი, მეგობარო?
- ქვორუმის ამბავი.
- სმენათ გადავიქეც.
- ვაი, მაგრამ ისე... რა მოხდა? დაიჭირეს თუ?
- არა, დაქეზას ვინ შეჰბედავს... დაჯარიმებით კი დააჯარიმეს.
- რას ამბობ კაცო?
- აბააჰ, ჯარიმა დაუწყეს. სირცხვილი კია. მაგრამ...
- რის სირცხვილი ჩემო კარგო, ჯარიმა კი არა ჩემი საქმე რომ იყოს ჩამოვანჯირობდი.
- ახლა უთუოდ ყოველ კრებაზე მოვა.
- ჯარიმის შეეშინება?
- რასაკვირველია.
- არა მგონია. კაცო ნოე ჟორდანიასი არ ეშინია, დამფუძნებელი კრების არ ეშინია, აკაკი ჩხენკელის არ ეშინია, ბენია ჩხიკვიშვილის არ ეშინია, იმას ჯარიმების შეეშინება? არ დაიჯერო ჩემო ჟორჟკ.

დელონებული გამოვედი სასახლიდან. ერთი მეტათ ახირებული აზრი ამეკვიტა.

— ორში ერთი...— ფიქრობდი მე — ეს ქვორუმი ან ბოლშევიკი კია, ან უკეთეს შემთხვევაში პროვოკატორი. ვინ არ იცის, რომ ბოლშევიკები პარლამენტარული მუშაობის წინააღმდეგნი არიან. ყოველგვარი საშვალეებით ცდილობენ ისინი პარლამენტის სახელის გატეხას, მისი მუშაობის შეფერხებას და ქვორუმი რომ ჩვენს დამფუძნებელ კრებას სახელს უტეხს, ისე აბა რომელი კომუნისტი შეარცხვენს და გაუტეხს? ვინ იცის იქნება მოყიდული ვინმეა და განგებ შეგება, რომ არც დამფუძნებელ კრებაში, არც მის კომისიებში, არც

ქალაქის საბჭოში, არც ცენტრალურ კომიტეტში, ერთის სიტყვით ყველგან, სადაც კი ქვორუმი საჭიროა, საქმიანი მოღვაწეობა არ სწარმოებდეს.

ერთი სიტყვით, ბოლშევიკია ის, პროვოკატორია, თუ გულწრფელი ქართველი მოღვაწე, ეს ქვორუმი რაც უნდა დამიჯდეს მაინც უნდა ვიპოვო. გუშინ პირდაპირ თავზარი დამცეს.

— აბსენტეიზმი საშინლათ განვითარდა. გუშინ შტაბის სხდომაზე ქვორუმი არ დარჩა და კრება დაიშალა, ამბობდა ერთი სამხედრო პირი.

დამიჯერეთ, რომ ამ „აბსენტეიზმმა“ ცეცხლზე ნავთი დამისხა. ეს რალა, ჯანაბა ამიხიროდა ამ გაჭირების დროს! „ჯოჯობეთს ერთი მუგუზალი აკლდაო“ ნათქვამია და სწორეთ ისიც შემომიკეთა იმ მამაცხონებულმა ამ „აბსენტეიზმის“ სახით. მაგრამ მე იმისი გამოცდილება კი მაქვს, რომ ორ კურდღელს ერთად არ დაუწყო დევნა.

პირველ ყოვლისა ქვორუმი! ვაგონილი მქდა, რომ დამფუძნებელი კრების ზოგიერთა ციებში ხშირათ ესწრება ქვორუმიო. მეც იქი მივაშურე.

სოციალ-დემოკრატების ფრაქციაში ოცდაათამდე კაცი იჯდა, მაგრამ ქვორუმი მაინც არ იყო მოსული.

— მიტო ჯან, როგორ ატყობ, დღეს მოვა ქვორუმი?

— რა ვიცი, ჩემო კარგო... სევდიანათ მიპასუხა მიტომ და ვერ შევატყვე უხაროდა თუ სწყენოდა მისი მოუსვლელობა.

ნაციონალ-დემოკრატების ფრაქციაში მხოლოდ ერთად ერთი ასათიანი იჯდა და ქვორუმზე არც ფიქრობდა

უნუგემო გამოდგა ფედერალისტების და ესერების ფრაქციებიც. ორივე ცარიელი დანხვდა.

მოკრძალებით შევადე ეროვნული პარტიის ფრაქციის კარები. მოგეხსენებათ, რომ ეს ფრაქცია ერთი კაცისაგან უსდგება. საწერ მაგიდასთან ბნივეშაპელი იჯდა. ძლიერ მესიამოვნა.

- ბატონ გრიგოლს გამარჯვება?
- ვაგიმარჯოს, ბატონო ეშმაკო. რაზე შეწუხებულხართ?
- რასა ბრძანებთ... განა თქვენთან ყოფნა შეწუხებათ უნდა ჩაგვეთვალოს?
- მაინც...
- მაინც არაფერი ისეთი... მინდა გავიგო ცოტა რამ ქვორუმის შესახებ...
- რა მხრივ?..
- თქვენს ფრაქციაში თუ დადის კრებებზე?..
- თითქმის მუდამ ესწრება
- რასა ბრძანებთ?!
- თქვენ ნუ მომიკვდეთ...,
- დღეს მობრძანდება?
- როგორ თუ მობრძანდება? უკვე აქ გახლავს.

- ქვორუმს გეკითხები ბატონო გრიგოლ?
- დიახ, მესმის და მეც სწორეთ ქვორუმზე მოვახსენებთ.
- მაშ ეხლა აქ არის ქვორუმი?
- დიახ აქ გახლავს.
- აქ ჩვენ ორნი ვართ რამდენთაც ვიცი.
- უღავო დებულეზა...
- მაშ ჩვენ ორში ერთ ერთი, ვყოფილვართ.
- თვენ ჯვარი გწერიათ. ჩვენს ფრაქციას მე შევადგენ...
- მერე ქვორუმი?
- როცა მე აქა ვარ, ქვორუმიც აქ არის, როცა არა ვარ ქვორუმიც არ არის.
- მაშ ქვორუმი...
- დიახ, ქვორუმი მე ვარ.
- ღმერთო ჩემო, ნუთუ თქვენ მართალს მბობთ?
- თუ მე არ მიჯერით რეზოსა ჰკითხეთ. მშვიდობით ბრძანდებოდეთ.
- რას მიეჩქარებთ.
- ისე... საქმე მიმიწვევს.
- მშვიდობით.

ვეშაპელის ფრაქციიდან თავბრუ დახვეული გა-
მოვედი. ეხლა კი აღარ ვიცი რა ვიფიქრო! ნუ
თუ ქვორუმი მართლა გრიგოლ ვეშაპელია? იმდენ
უხერიო საქმეებს შვება, რომ მისი ქვორუმობა
არც კი გამიკვირდება, მაგრამ მაინც გული სხვას
მეუბნება. ვნახოთ.

ეზეკი.

შექანჯალეზულის ლექსები.

ჰეი, ჰოი, ჰაი, ტაში!! ტაშია!!
ჩემს გოგრაშა ცეკვა და თამაშია
გაფიქეცი და თავი ვკარ ჯამშია...
კუჭი მეწვის: ჰო, ჰო, ჰო, ჰო—რა მშია!!
ბრძოლა ძმებო, ბრძოლა მამა პაპური,
თორემ დღითი-დღე ძვირდება მქად-პური,
გვეყო, გვეყო ამდენი მოთმინება,
ხვალ გირვანქა—ას მანეთად იქნება!
პურის ყალბი ბარათი შევიძინოთ,
ამით ოჯახს მქლეს ბარაქა შევსძინოთ,
თუმც ვეწერე ერთხანს ბარათში მარტო,
შემდეგ „ცოლად“ ჩავიმასექენ შიგ კატო,
პურის ულუფამ დიდათ არ იმატა,
კატო მივუმატე ცოლის და-მატა,
და იგი ჩემს „მკვიდრ შვილად“ სწრაფ წარვადგინე,
მშია და ბოროტებაც ჩავიდინე,
კვლავ დავსწერე ოჯახის წევრთა სია,
შევიტანე შიგ სიდედრი ტასია,
ძმის შვილები: ვანე და ალფასია,
ეფროსინე, კესო და მანასეა,
ავთანდილი, ლილი... და სხვაც ათასია—
—მკედარი სულელები მეთვლება „შვილებად“

და დღეში ფუთ პურს ვიღებ, ჩეტ ნაკლებად
შაქარიც მაქვს, ბრინჯიც... სხვა სანოვაგაც,
ვაჰ, თუ „იმ-ს მიქნეს“ და პასუხიც ვააე?...
ეჰ რაც იქნეს-იქნეს, ერთი ხომ გავძენი,
მაგრად წარვსდგი ტროტუარზე და ფეხი
მაშ, სიცოცხლეს ვინ ძლევს ძმავ, უკმაკურსა,
თუ არ იმასქენ-ვერ ქამ ლუკმა-პურსა,
ბრძოლა ძმებო, ბრძოლა მამაპაპური,
თორემ დღითი დღე ძვირდება მქად-პური,
გვეყო, გვეყო ამდენი მოთმინება,
ჩქარა, თორემ მერმე გვიან იქნება...

რეკე!.. კე! კე! როკო!! კო!! კო!!
გაგვიმრავლდა როგორც სოკო
„სიმბოლისტთა“ გამოცემა,
მის ავტორებს უნდა ცემა,
გაგვიძვირეს ქალაღდები..
დავსჯოთ მათ თავში წაღდები..
რა მოვთვალო?!-ერთი—ორნი?!
„თოლაბულის—ნიამორნი“,
„ტფილისი“ და „თებერვალი“
—ორი თუმანი ღირს რგვალი,
აქ „პარნასი“—გონჯ-პირნასი,
„შვილდოსანი“, იქ მგოსანი,
ერთი მეორისა მჯობნი,
ტვინ ნანჯაყენი, ქკვა ნაღრძობნი,
აგერ, მართლა „კავრთო თავა“
ყველა ჭირმა გაათავა—
ყოველ დღე „ქნიან“ ჟურნალებს,
რავქნა, მათ ვინ უმკურნალებს
სტანჯავთ საწყლებს ჭკუის როკვა,
სულ ყველას უნდა გათოკვა,
მოგვეკლავს იმათი „სიმბოლო“,
მოგვეღება ყველას ბოლო...
როკო კოკო... რეკეკეკე!!
ტაში ნინა, ტაში კეკე!!
ტაში თებრო, ტაში მართა,
თამაშობა გაიმართა
ცეკვობენ „სიმბოლისტები“,
მე კი აქ სიცილით ვკვდები!
რაშო, რერა, რაშო, რერა!!
რაშო, რერა! რერა, რაშო!!!
მიყვარს ლხინი, ცეკვა, მღერა,
მიყვარს ქეთო, მიყვარს მაშო,
ზინდა ყველას ვეთამაშო,
ვიცელო და ვიპარაშო,
ეხლა მე გახლავარ „მსხვილი“,
ფულები მაქვს შექენილი,
მონაგებ ჩაიმასქენილი,
უარს ხომ ვერ მეტყვის ლილი.
მინდა ის შევირთო ცოლად,
რომ ვიცხოვროთ წყვილათ ტოლათ.

აბა დელი, დელია დელია,
ის კურსისტკა, ვიშ, რა საკოცნელია,
თუმცა კია, როგორც ვატყობ, ძნელია,

მისი ეშხით გავხდი შტერი, ხელია,
 ლექციებზე შემეშალა ხელია,
 დამწვა, დამწვა, მომიკიდა ალია!!
 კუდაბზიკობს, სულ ჩემსკენ აქვს თვალთ;
 პროფესორო!! მე შენთვის არ მცალია,
 უნდა დამწვას, უნდა დამანელოს მე,
 ყანყარტოში ვენაცვალე პეოოს მე!!
 შენ თუ მწყალობ-ვიხსნი საქართველოს მე...
 არ გიყვარვარ?!—მაშ დამარტყი ქვაი მე
 ვაიმე! ვაიმე! ვაიმე! და ვაიმე!!

ტაში, ტაში, ძმავ ერმილე,
 ტაში, ტაში, თეოფილე!
 მო, გავმართოთ იუბილე,
 სანამდი გვაქვს სიყმაწვილე,
 და ძვლებზე შეგვრჩა სირბილე,
 მაშ, გავმართოთ, რაღას უცლით?!
 რაღად გვინდა, თუ მოვხუცდით
 კარგი ყოფნა და ფულეები:
 თუ არ გვექნება კბილები,
 ქამა-სნაც არ შეგვეძლება.
 და სულიც ხორცს გაეცლება
 ესაც შენი იუბილე —
 სამარის პირს რო მიდგება,
 ჩემო ძმაო, თეოფილე —
 ვერც სქამ, ვერც სვამ, ვერც გაძლები.
 ესეც ღვაწლის დაფასება,
 თვალი, ყური დაგვესება,
 და კბილებიც ჩავცვივდება,
 ზეიმი რას წაგადგება.

ქალო! აბა!
 მოკლე კაბა
 დაიკიდე უცებ წელზე
 და ყულაბა,
 მსურს მოგაბა
 კობტა ყელზე...
 გასწი, ქალაქს მოედინე —
 გადაუდექ ყველას წინა,
 დაუკრიჭე, გაუცინე,
 წაიყვანე პელო, ნინა
 მოაგროვე სწრაფად ფულეები:
 აღვადგინოთ გორელები.

შექანჯალებული.

ღალატ^{*})

დიდ ბოდიშს ვიხდი, ბატონებო, თქვენსა და
 ჩვენი მასპინძლის, გალაქტიონ ტაბიძის წინაშე,
 მაგრამ დღევანდელ საღამოსთვის მე ვერაფერი
 მოვამზადე და ამოდენა საზოგადოებას მოლოდინი
 გავუტრე. დამერწმუნეთ, ეს ჩემდა უნებურად

*) წაკითხული სახელმწ. თეატრში გალაქ. ტაბიძის
სალამოზე.

მოხდა, მაგრამ სჯობია დალაგებით მოგახსენოთ
 ჩემი ღალატის ამბავი.

გალაქტიონ ტაბიძემ ორი კვირით ადრე მთხო-
 ვა მის „სალამოში“ მონაწილეობა და მეც მაშინ-
 ვე შევეუდექი დღეისთვის თემს არჩევას. ყბად-ასა
 ლები და ვასაკიცი ბლომად იყო, მაგრამ საქმე
 ყველაზე უფრო შესაფერისა და საამდროო თემის
 არჩევა, და მეც ამ მხრივ ჩაუფიქრდი საკითხს.

— რა დავამზადო გ. ტაბიძის „სალამოსთვის“,
 ვფიქრობდი მე:

რა შევადგენს ამ ჟამად საზოგადოების ყურად-
 ლების საგანს?

და მე ჩამოვთვალე ყველა ეს საგანი: 1. სპე-
 კულიაცია; 2. მიწის ძვრა; 3. ჩვენი სიმბოლისტ პო-
 ეტების ახალი ჟურნ. „შვილდოსანი;“ ათამდე ერთ
 მეორეზე მოხდენილი თემა ჩამოვწერე ამნაირად
 შევეუდექი სათითოოთ აწიან-დაწონვას.

პირველი — სპეკულიაცია!

— რა უნდა დავსწერო სპეკულიაციის
 სპეკულიანტების შესახებ, ვამბობდი მე; და
 კიდევაც რომ შესანიშნავი რამ დავსწერო, ხომ ს
 თეატრის წინაშე უნდა წარმოვსთქვა ეს ჩემი დ
 წერილი, უნდა გავკილო და გავაბახო სპეკულიან-
 ტები სავსე თეატრის წინაშე! მაშინ ხომ დაირღვა
 რუსული ზრდილობიანი ანდაზის მორალი: „0
 присутствующих не говорят“, რადგან მე სწო-
 რედ დამსწრეების შესახებ მომიხდება ლაპარაკი!

ახლა კი ვხედავ, ბატონებო, რომ იმ დროს
 სასტიკად ვცდებოდი და დღეს თეატრში ერთი
 სპეკულიანტის ქაჭანებაც არ არის, მაგრამ ახა წინ
 და წინვე მიხვედრა იმისი, რაც ორი კვირ ს შემ-
 დეგ უნდა მოხდეს, არა თუ ჩემისთანა უბრალო
 მომაკვდავს, მოგეხსენებათ ზოგჯერ გაზეთის რე-
 პორტერსაც არ შეუძლიან.

ამ მოსაზრებით პირველი თემა — სპეკულიაცია
 უარყოფილ იქმნა.

მეორე — მიწის ძვრა.

მიწის ძვრა, ექვს გარეშე, ჩინებული თემა იყო.
 მე ვფიქრობდი დამეწერა ამ სათაურისა ესკიზი: „რა
 გავლენა მოახდინა მიწისძვრამ ფედერალისტების ზო-
 გიერთ საზოგადო მოღვაწის ტუინზე“.

ყველაფერი მოფიქრებული მქონდა და ის იყო
 წერას უნდა შევედგომოდი, რომ უეცრად ხელში
 ჩამივარდა გაზ. „СЛОВО“-ს თებერვლის 28-ს ნომერი,
 სადაც ვინმე კ. ტ. გორის უბედურებას აღწერდა.
 ჩემი ყურადღება მიიქცია ავტორის ერთმა სამართ-
 ლიანმა ფრაზამ, რომელსაც, ცოცხალი სჯო-
 ბია, „СЛОВО“-საგან არ მოველოდი და რომლის აზრმა
 ფრიად ჩამაფიქრა: „მიწისძვრის მსხვერპლად გახდნენ
 გორისა და მასი მიდამოების ყველა მცხოვრებნი,
 განურჩევლად ეროვნებისაო“, ამბობდა გაზეთი. ეს
 ჭეშმარიტი აზრი პატივცემულ სომხურ გაზეთი-
 სა იმდენათვე სასიამოვნო იყო ჩემთვის, რამდენადაც

მოულოდნელი: სჩანს, „Слово“-ს აზროვნებაში დიდი ევოლიუცია და წინსვლა მომხდარა, რომ ჩვენს, ქართულ მიწისძვრას ეროვნულ მიკერძებას არ უსაყვედურებს და საჯაროთ აღიარებს, სხენებული მიწისძვრა თანაბრად შეეხო ყველას, განურჩევლად ეროვნებისა, სარწმუნოებისა და პოლიტიკურ რწმენისაო.

მართალია, მეორე წერილში პატივცემული გაზეთი გადაჭრით ამტკიცებდა, გორი სომხების ქალაქია, რადგან დავით აღმაშენებელმა ლტოლვილ სომხებს გაუშენა ეს ქალაქი XI საუკუნეშიო, ასე რომ მკითხველს მაცდური ეჭვიც კი გაუელვებდა თავში, მთელი საქართველოს ტერიტორიაზე რაღა მაინცა და მაინც სომხური ქალაქი გორი აირჩია მიწისძვრამ თავის ასპარეზათო, მაგრამ ზემოდმოყვანილი ფრაზა ნათლად ამტკიცებს, რომ „Слово“-ს ასეთი მზაკვრული აზრი თავში არ მოსვლია.

პირიქით, ჩვენ დანამდვილებით გავიგეთ, რომ აზ. „Слово“-ს გავლენით „აშხატავორმა“ ხელი მოკლავს ერთი წერილის დაბეჭდვაზე, რომელიც აწიბილი ჰქონდა კიდევ. ამ წერილის სათაური იყო „გორის მიწისძვრა ანუ ნოე რაპიშვილის ახალი გეოგრაფიული რეპრესიები“ და ავტორი ამტკიცებდა, საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრმა განზრახ მოაწყო მიწისძვრა საგანგებო რაზმის დახმარებით, რათა გორსა და მის მიდამოებში მცხოვრები სომხობა ამოეხოცაო. (აშხატავორის აზრს, როგორც ვიცით, ქართველი ესერებიცსავსებით იზიარებენ და ფედერალისტების პროფესორებიცა და სტუდენტებიც ემხრობიან ნაწილობრივ).

პატივცემულ გაზეთ „Слово“-ს ზემოხსენებულმა წერილმა კიდევ უფრო მიტომ გადამაფიქრებინა მიწის ძვრის შესახებ რისმე დაწერა, რომ ავტორი სრულიად ახალსა და ორიგინალურს, მაგრამ ექვიპოტანელ აზრს გამოსთქვამს მიწის ძვრის მნიშვნელობის შესახებ. „მიწის ძვრაო, ამბობს იგი, ყველას აახლოვებს ურთიერთან და საერთო აღორძინებისაკენ მიჰყავს ხალხი“: (Несчастные (т. е. землетрясение) роднит всех и ведет к общему возрождению) ამის და გვარად ჩვენ ვხედავთ, რომ მიწის ძვრის თვისებას შეადგენს. 1) სრული მიუდგომლობა (მან არ იცის ეროვნული მიკერძება); 2) ყველას აახლოვებს ერთმანეთან და ძმობას და სიყვარულს ამყარებს ქვეყანაზე, და 3) სრული აღორძინებისაკენ მიჰყავს ხალხი, ერთი სიტყვით, მიწის ძვრა ყოფილა ყოვლად სასიხარულო და სასურველი მოვლენა, ხოლო ამის წინააღმდეგ ვის რა ეთქმის?

როგორც ჰხედავთ, აქაც გამიცრუვდა იმედი და ეს მეორე თემაც არ გამომადგა.

მესამე თემა—ქურნალ „შვილდოსანის“ პოეტები გახლდათ.

ამ თემაზე დიდ იმედებს ვამყარებდი, ბატონებო, და ამის გამო გულის ფანქვალით შევუღდექი ქუ-

რნალ „შვილდოსანის“ კითხვას, მაგრამ, დახეი ჩემს უიღბლობას: ბედმა აქაც მიმტყუნა: მე ველარც კი ვიცანი ჩემი ძველი ნაცნობი ლოთი ძმები, „ცისფერი ყანწების“ დარღმანდი რაინდები. თქვენ ვერც კი წარმოიდგენთ, ბატონებო, როგორ გამოცვლილან და დადინჯებულან, ძველი უებარი ფუქსავატური გზა დაუგდათ და მეცნიერების წყაროს დასწაფებიან ისეთის გაშმაგებით, როგორც გატაცებულ ქაბუკს შეჰვერის.

ჩვენი პოეტების განსაკუთრებულ ყურადღებას ქურნალის ორთავე წიგნში უმთავრესად მედიცინისა და ჰიგიენის საკითხები იპყრობენ. შესანიშნავია მათი თამამი და გენიოსური გამოკვლევა მედიცინის სფეროში, რომელიც ძირიან ფესვიანად სთბრის დღემდე გამეფებულ მეცნიერულ აზრს მალარიის წარმოშობის შესახებ. იმ ლექსში, რომელიც ამ საგანს ეხება, ავტორი შეურყვევლის საბუთებით არღვევს ძველ აზრს, თითქო მალარიის გამავრცელებელი და ამცრელი იყოს კოდო. ავტორი ამტკიცებს, რომ ამ საშინელ სენს კოდოები კი არა, არამედ მხოლოდ ღვდლები ავრცელებენ ქვეყანაზე და ლექსსაც სათაურათ „ღვდელი და მალარია“ ეწოდება. მართალია ნიჭიერი ბაკტერიოლოგი—პოეტი თავის ლექსათ დაწერილ გამოკვლევაში რამდენჯერმე იმეორებს: ძველია თემა: გრეი ღვდელი და მალარიაო, მაგრამ ჩვენ ყველამ კარგათ ვიცით, რომ ეს თემა სულ ახალია და თუ მეცნიერი მაინც დაჟინებით იძახის, ძველიაო, ეს მხოლოდ მისი მორცხვობით აიხსნება, იმ მორცხვობით, რომელიც ეგრე რიგათ ახასიათებს ჩვენს სიმბოლისტ პოეტებს.

კიდევ უფრო საოცარია „შვილდოსანების“ მინაღწევი ჰიგიენის სფეროში. როგორც სჩანს, ამ დარგში მათ დიდი ჯაფა და ენერჯია დაუხარჯავთ და, მადლობა ღმერთს, ფუქად არ ჩაუვლია ამ გარჯასა და მხნეობას. სადაც მეცნიერებაა ბატონებო, იქ გულ წიწკობას ადგილი არ უნდა ჰქონდეს და მე თქვენ გთხოვთ, დამშვიდებით დაუგლოთ ყური მეცნიერ პოეტების საოცარ ჰიგიენურ მინაღწევს: როს შემოიქდობ თმა-გაშლილ თავზე ნაზი ზმორებით თეთრ შიშველ მკლავებს,— მხურვალე კოცნით ამოგიშრობ ოფლიან ღლიას“, ამბობენ ისინი „შვილდოსანის“ მეორე ნომერში. ერთხელ კიდევ გთხოვთ, ბატონებო, ნუ მიაქცევთ ყურადღებას ამ სტრიქონის ოდნავს ანტიესთეტიურობას და დაუფიქრდით, რა ბედნიერებას შეიცავს კაცობრიობისთვის ეს უბრალოდ ნათქვამი სიტყვები. თუ ერთი კოცნით ერთ პოეტს ასეთი საკვირველი შედეგის მიღწევა შეუძლია, რამდენკაცს გაათავისუფლებენ ოფლისაგან ყველა ჩვენი ახალგაზდა მეცნიერი-პოეტები, ვთქვათ, ათასი კოცნა რომ გაიღოს თითო მათგანმა? ჭეშმარიტად, ჩვენ შეგვიძლიან სამართლიანათ დავიქადოთ, რომ

ქართული
საბჭოთაო
დემოკრატიული
რევოლუციური
პარტია

ჩვენმა ეროვნულმა პოეზიამ მიაგნო უებარ საშვა-
ლებას ოფლის წინააღმდეგ.

ამის შედეგ, თქვენ თითონ დამეთანხმებით,
რომ ასეთ სასარგებლო პოეტების დასატუქსავად
მე ენა არ მომიბრუნდებოდა და ამის და გვართ მე-
სამე თემაც გამიცუდლებოდა.

ასეთი ბედი ეწია დანარჩენ ჩემ თემებსაც და
ამ ჩემი განცხადების შემდეგ, იმედია, მაპატიებთ,
რომ დღეის „სალამოსთვის“ ვერაფერი დაეამზადე
სცენაზე სათქმელად.

თავუნა.

დამფუძნებელი კრება.

რაუფენ არსენიძე

საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრი და მიწისძვრის მთავარი ხელმძღვანელი. დაიბადა. ძველი
რეგიონის დროს მონარქიულ რუსეთში. მაშინდელმა მთავრობამ იმ თავითვე იცოდა, რომ რ. არსენიძე ოდესმე
იუსტიციის მინისტრა გახდებოდა და ყოველ ღონისძიებას ხმარობდა მის მოსამზადებლათ ამ თანამდებობისთვის
უმეტეს დროს ციხეებში ატარებინებდა ტუსაღთა ყოფაცხოვრებისა და ბოროტ მომქმედთა ბუნების შესასწავლად:

ზრიგოლ გიორგაძე.

დამფუძნებელ კრების ს. დ.
ფრაქციის წევრი. ძველ მთა-
ვრობას არ უყვარდა, სამაგიე-
როთ ახალი მთავრობა მან
ძლიერ შეიყვარა. როგორც
ცნობილი იურისტი, დანიშნულ
იქნა სამხედრო მინისტრათ.
მისი მინისტრობის დროს ფეხი
აიღვა ქართულმა ჯარმა.

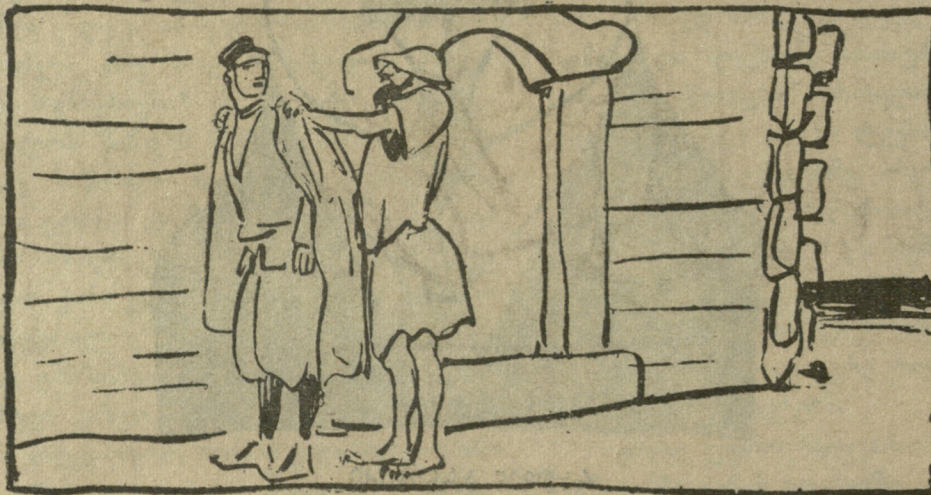
ბ ა თ რ ი.

(ისტორიული მიმოხილვა).

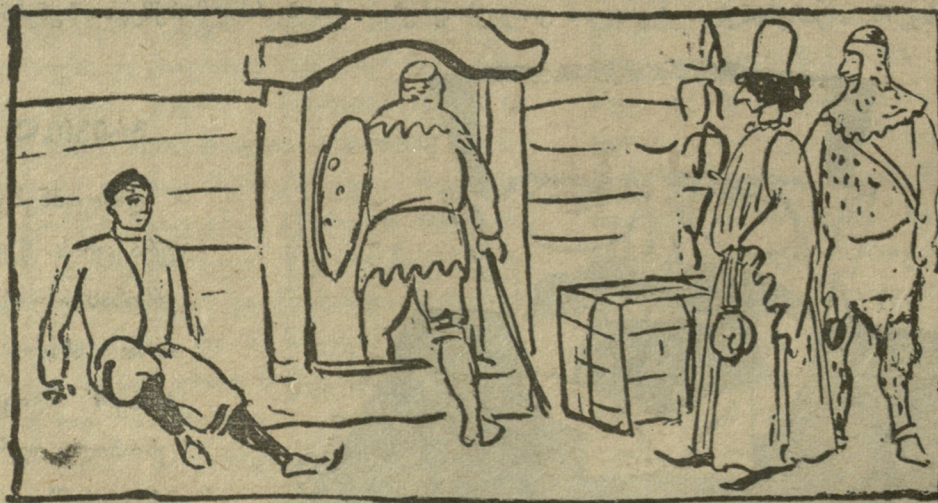

ქვეყნის დასაბამიდანვე ბათუმში სცხოვრობდა ქართველი. სცხოვრობდა ქართველოურად: იყო ჯუმართ მოყვარე, თავაზიანი და გულ-ალაღი. — ვნახოთ, ერთმზგენიერ დღეს კარზე უცხ სტუმარი ღვა.

- მე ბერძენი ვარ: გთხოვ მასპინძლობა გამიწიო, უთხრა მოსულმა.
- სტუმარი ღვთისაა, უპასუხა ქართველმა: მოიქეც ისე, თითქოს უენს სახლში იყო!

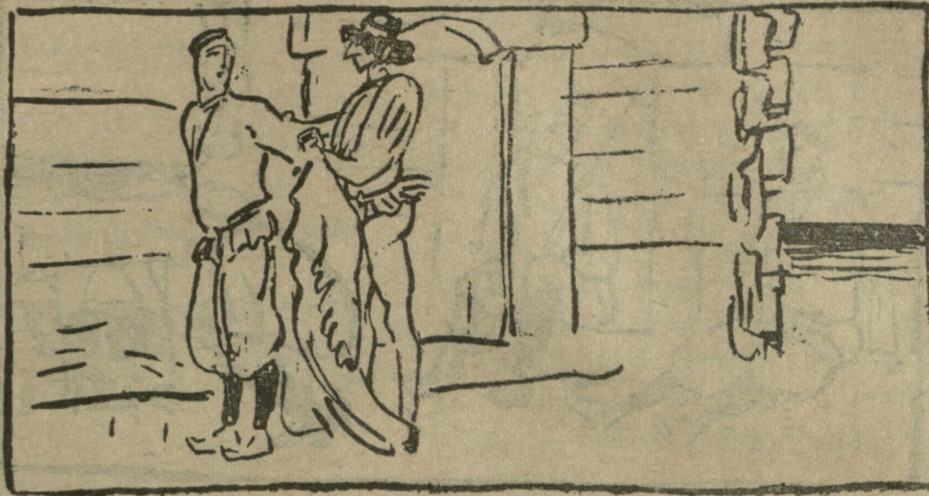
სტუმარმა პირნათლად შეასრულა ეს, სახლ-კარი მიითვისა და მასპინძელი თავისებურად გამოაწყო

გავიდა დრო. დროთა ბრუნვამ ბერძენი თან გაიყოლია, და სამაგიეროთ ქართველთა ვენეციელი ეწვია.

— კეთილი იყოს შენი მობრძანება: სტუმარი ღვთისაა... მოიქეც ისე, როგორც უენს სახლში, უთხრა ქართველმა.

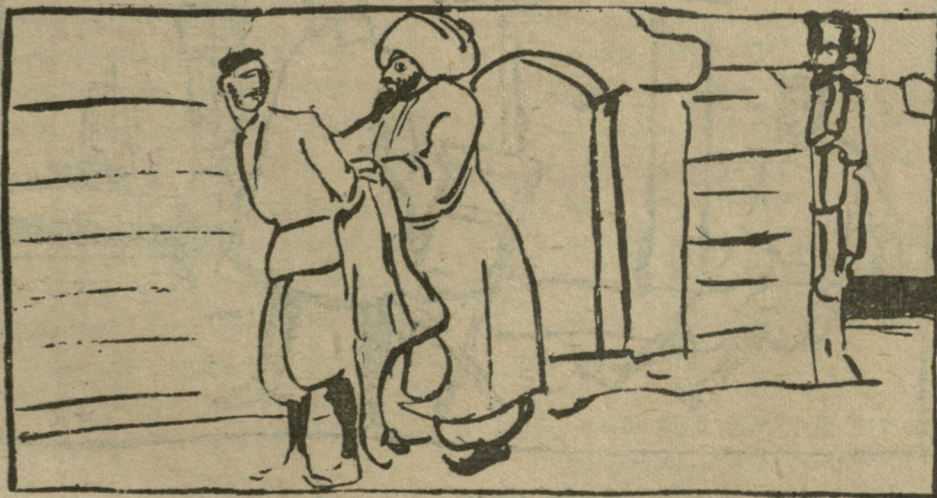

ვენეციელიც სწორედ ასე მოიქცა: სახლ-კარი მიითვისა და მასპინძელიც თავის ჭკუაზე გამოაწყო.

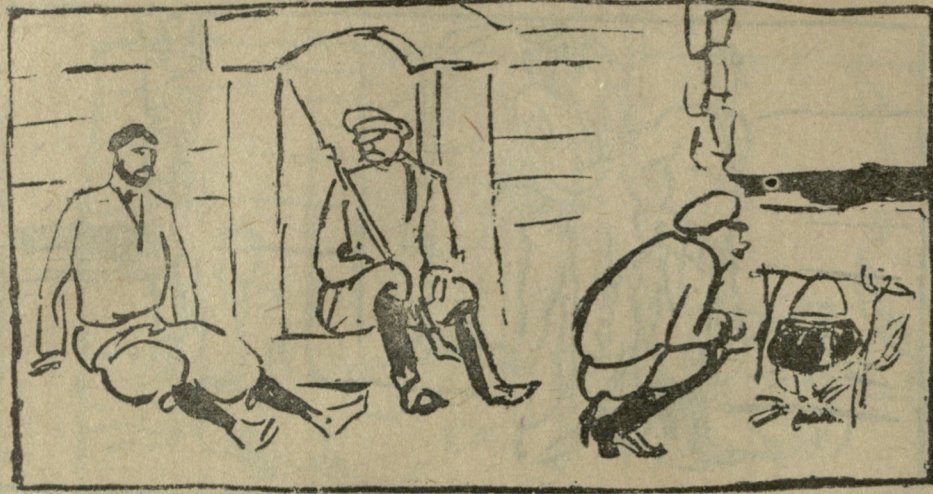
გავიდა დრო. ვენეციელი წყალმა წაიღო. სანაცვლოდ ბათომელ ქართველს თათარი ეწვია.

— კეთილი იყოს შენი მ.აბრძანება, უთხრა ქართველმა: სტუმარი ღვთისაა. მოიქეც ისე როგორც შენს სახლში.

ასეც მოიქცა: მიითვისა სახლ-კარი და მასპინძელიც თავის ჯუჯულზე გამოაწყო.

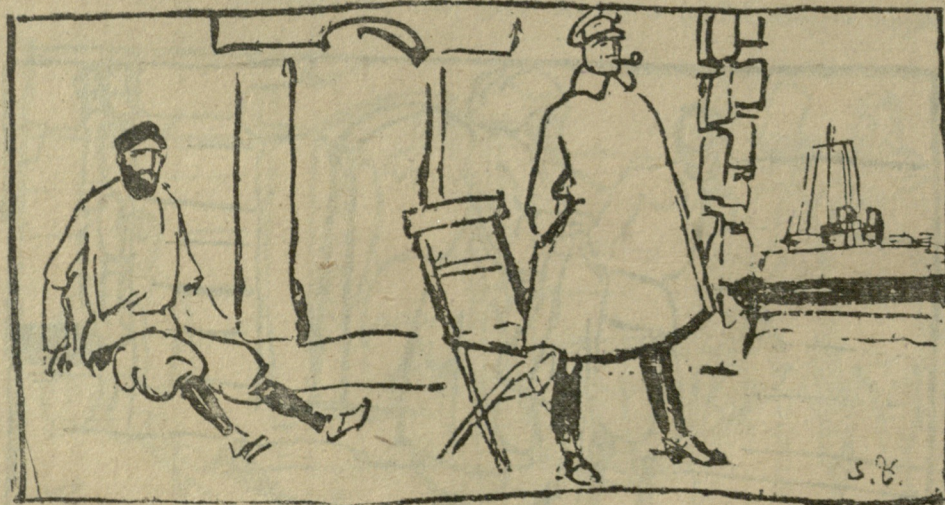

გავიდა დრო. ოსმალოს ნაცვლად ბათუმს რუსი ეწვია:
— სტუმარი ღვთისაა... მოიქეც ისე, თითქოს შენს სახლში იყო, — უთხრა ქართველმა.

რუსმა თავისი ქული ჩამოაფხატა თვალებზე ქართველს.

წავიდა რუსიც და ბათუმს ინგლისელი ეწვია.
— სტუმარი ღვთისაა, უთხრა გონზე მოსულმა ქართველმა, მაგრამ ბათუმი კი ზემოა: დილით ოქრო ხარ სტუმარო, საღამოს ვერცხლად იქცევი, თუ კიდევ შეგაგვიანდა....

პატარა ფელეტონი.

ზოგი ჭირი მარგებელია.

თითქო საქურდლოთ მივდიოდი, ისეთის შიშით და მოკრძალებით ჩავედი რესტორან „შამპანის“ კიბეზე და ბნელს ალაგას პატარა სტოლს მოვუჯექი:

ჩემ წინ სპეკულიანტ ბერძენთა მხიარული ჯგუფი სადილობდა.

ზურგთ უკან, კაბინეტში, ცნობილი ქართველი კრიკინები ქეიფობდნენ. მათ გუნდს გაესალეზებოდათ სასურსათო სამინისტროდან გამოტანილი ნებართვა და ხასიათზედაც იყვნენ.

მარცხენა ფრთაზე უცხოეთიდან გადმოხვეწილი ბურჟუაზია მიჯდა, განურჩევლად სქესისა.

ხოლო მარცხენა ფრთით მიბჯენილი ვიყავ ცივსა და ნესტიან კედელზე.

როგორც ხედავთ, პირწმინდათ ალყა შემორტყპული ვიყავი მოწინააღმდეგეთაგან და ჩემს მდგომარეობას უნუგეშოდ ვთვლიდი.

მაგრამ ხომ მოგეხსენებათ შოთას თქმულება: „ღმერთი არ გასწირავს კაცსა შენგან განაწირას“ო.

ჩემი საქმე თურჲე ორს ჩემთვის სრულიად უცნობ პირს გაუკეთებია.

— აბა, ფრთხილად... მე წამიკითხავს... ცნობილი გვარდიელია... ჩამესმა ყურში შორეული ჩურჩული ვასილ ივანიჩისა და თვალი მიმოვავლე რესტორანს, იქნებ ვალიკო ჯუღელი ზის საღე მეთქი.

ჯერ კარგათ არც კი მქონდა მოფიქრებული თუ რა ულუფა მომეთხოვა, რომ მოუმზადებელს ორი ანგელოზი თავს დამეცა.

— რას ინებებთ, ბატონო?

— რას მიირთმევთ, ბატონო?

იმათ სხვა მოჰყვა, იმათ კიდევ სხვა და ჩემს ირგვლივ მანდილოსანთა მიტინგი გაიმართა. ჩემი სუფრა „შამპანის“ მოქიფეთა ყურადღების და, შემიძლია ვსთქვა, შურის საგნათ იქცა.

— რა ამბავია ჩემს თავს! ვფიქრობდი მე, რამდენათაც ასეთ მდგომარეობაში შესაძლებელი იყო ფიქრი და გონს ვერ მოვსულიყავ.—ნეტავ ვინ ვგონივართ ამ მამაცხონებულებს? მთავრობის წევრი მე არა ვარ, დამფუძნებელი კრების დეპუტატობა ღმერთმა არ მარგუნა, სპეკულიანტობა ვერ მომიხერხებია, რომ ჩემი იმედი ჰქონდეს, მომარაგების სამინისტროში არა ვმსახურობ, რომ სურსათის შექმნას აპირობდეს. ერთი საწყალი ფელეტონისტი ვარ, რომელსაც ბ-ნი ეშმაკი ყოველგვარ შავ სამუშაოზე მგზავნის და ვერ გამიგია რამ გამოიწვია ასეთი ჩემდაპი ყურადღება.

— მიბოძეთ შჩი; შემდეგ ენა... დარცხვენით ვუთხარ ერთ ერთ დიაცთაგანს და თავი ჩავლუნე.

— ეხლავე, ბატონო?

უცებ ჩემს სუფრაზე მთელი ქალაქი გაშენდა.

მომიტანეს თაღწარმტაცი და მკედრისთვისაც მუდის აღმძვრელი შჩი, მშვენიერი ისპანახი, საუსხოვო ზუთხის ნაჭრები, ძველი ღროის მომგონებელი თერთი შოთის პური, ერთი ბოთლი ნაფარეული, ხიზილალა, მწვანილი და სვ. და სხ.

— მე, ქალბატონო, მხოლოდ შჩი მოვითხოვე. ეს ალბათ სხვამ შეგიკვეთათ.

— არა ბატონო, ნუ სწუხდებით, მიირთვით.

კარგია თქვენმა მზემ, ნუ შესწუხდებით. მირთმევაზე რასაკვირველია ღარი შეწუხება არ დამადგება, მაგრამ დაბოლოს გადახდის ჯერიც ხომ მოვა. არა, მე ამათ უთუოდ დათიკო ქებაძე ვგონივარ. საზოგადოებამ ექვის თვალთ დამიწყოცქერა. ყველას მილიარდერი ვეგონე, ამაში ექვი არ შემდის.

მეორე ულუფათ ჩემგან მოთხოვნილ „ენის“ ნაცვლად მომართვეს „ციბლიონკა ტაბკა“ და „ფილე ნავერტლე“, იმას მოჰყვა ტკბილეულები, იმას ხილეულობა, იმას ყავა...

დადგა უსაშინელესი მომენტი. ძველი ღროის ფასებითაც რომ შენგარიშა, ცხადია ვალი დამედებოდა. „სჩოტს“ ისე ველოდი, როგორც სუთა მხუთავს. მანუგეშებდა მხოლოდ ის გარეშოე რომ რესტორანი თითქმის დიაცალა და ჩემს ირგვლივ ალყა მოიხსნა,

— მაღლობა ღმერთს, თუ უფულობის გამამლანძლავენ, ან მცემენ, კარგია, ვერავინ დაინახავს მაინც. ვინუგეშებდი თავს და ანგარიშის გასწორებას მოველოდი.

ანგარიში კი არავის მოჰქონდა. მორცხვად დავაკაკუნე თეფშის კიდებზე და რამოდენიმე მსახური ჩემს გვერდით გაჩნდა.

— აბა ერთი ანგარიში გვიბოძეთ.

— რის ანგარიში, ბატონო, რასა ბრძანებთ...

აი ახლავ ვასილ ივანიჩს დაეუხაძებთ.

ვასილ ივანიჩიც მოვიდა.

— გთხოვთ ანგარიში გვიბოძოთ, ბატონო ვასილ.

— აბა რასა ხუმრობთ, ბატონო, ჯარც ისე დაკარგულები ვართ, რომ...

— კარგი, თუ ღმერთი გწამს; შეიძლება სრულიად ვერ გადავიხადო, მაგრამ რაც დამაკლდება იმას ხვალ მოგართმევ...

— ნუ გვეცი, ბატონო, ჩვენ არც ისე ჩამორენილები ვართ, რომ თქვენია...

— რა ჩემი, კაცო? მე დარწმუნებული ვარ ვილაც სხვა გგონივართ...

— აბა, რასა ბრძანებთ, თქვენ რაც უნდა მოინდომოთ, ჩვენ მაინც ვიცი ვინც...

— სწორეთ ველარაფერი გამოიგია...

— კი გაგიგიათ, ბატონო, კი! ჩვენ ისედაც მაღლობელი ვართ, ამხანაგობას გეფიცებით.

— რის მაღლობელი ხარ, კაცო, გამაგებინე მაინც!

— ბატონო, თქვენ ჩემოდენი ცოდნა თითის ნეკში გაქვთ... ჩვენ გვარდიას დიდ პატივს ვსცემთ რამდენადაც..

— მერე მე რა შუაში ვარ?

— ჰე, ჰეე... ნუ გვეხუმრები შენიჭირიმე, ჩვენ საქმელი არასოდეს არ შეგვაშინებს, საქმე ჭურჭლეულობაა. ახლა ისეთი დრო დადგა, რომ ფულიც მქონდეს, სასყიდლოთ ვერ იშოვნო.

— ეს მართალია.

ჰოდა მეც მაგას მოგახსენებ, რომ მართალია, ერთი თეფში მეტი გვიღირს, ვიდრე მთელი სადილი.

— ეს კარგი, მაგრამ მე რა შუაში ვარ.

— ნტავი თქვენსავით იყვენ ყველა გვარდიელე-ბი. თქვენ გვარდიელი კი არა, იესო ქრისტე ყოფილხართ.

— კაცო, შენ ხომ არ გაგიჟდი? სადაური გვარდიელი მე მნახე?

— წაგვიკითხავს, ბატონო, წაგვიკითხავს... მართლა ისე როდია ჩვენი საქმე...

— ესთქვათ, გვარდიელი ვიყო, მერე რა მოხდა, რაშია საქმე...

— არა, მე ყველაზე კი არ ვამბობ. ფრონტის გვარდიელები ხატათ უნდა დაიკიდო კაცმა... ეს აბასნოები რომ არიან... ვინ დაუშლის ბატონო? დამტვრიონ რომ იშოვებოდეს, მაგრამ აკი მოგახსენე, ერთი თეფში ათასი მანათი ღირს და ვერც იშოვი გასაყიდს.

— ბ-ნო ვასილ, ერთი ქრისტიანულად გამაგებინე, ფულს რატომ არა მახოვ, რა არის მიზეზი.

— ისა შენიჭირიმე, რომ არაფერი დაგიშავებია. აი თქვენ ის უნდა ნახოთ, როცა ორიანტის გვარ-

დიელები ვარლამ ყიფიანი და ბეჯანა გოციორიმე შემოვლენ ხოლმე საქეიფოთ...

— მერე?

— მერე ისა, რომ აქ მთელი აღაზაფერი და რჩება...

— რატომ?

— რა მოგახსენოთ... ზაპასის გვარდიელები არიან და ახლა ისე ადვილათ ხომ ვერ შებედავ კაცი...

— მერე მე ფულს რატომ არ მახდევინებ? შეკაცო, ერთი თუ დაგმტვრევს, მეორეს შაინც გადაახდევინე.

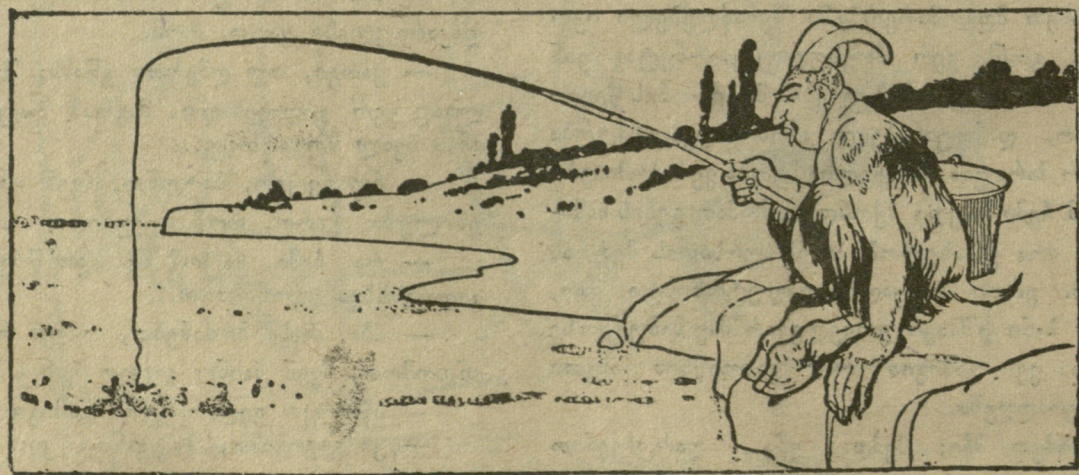
— არა, შენიჭირიმე... შენ გვარდიელი კი არა, ანგელოზი ყოფილხარ. კაცმა რომ თქვას ეს ზაპასნი გვარდიელობა უფრო სხვა რამე ყოფილა.

ბევრი ვაჯერე ვაილ ივანიჩი ჩემგან ფული მიეღო, მაგრამ იმ ორი გვარდიელისაგან დაშინებული, ვერას გზით ვერ დავითანხვე. გულში ცოტა არ იყოს კიდევაც მიხაროდა ეს გარემოება. ერთი გული იმასაც კი მეუბნებოდა, — წადი ნახე ის მეზობელი „ზაპასნი“ გვარდიელები და მადლობა უთხარი, რომ სირცხვილს გადაგარჩინესო, მაგრამ ვამჯობინე ეს სხვა დროსათვის გადამეღო. ვინ იცის, იქნებ სადმე ბრძოლის ველზე შევიყარნეთ ერთად (თუნდაც იმავე „შამპანში“) და მაშინ გავამხიარულებთ ერთმანეთს ამ სასიამოვნო მოგონებით.

როცა „შამპანიდან“ ქუჩაში ამოვედი და თავი სამშვიდობოზე ვიგრძენი, მაშინ მიეხვდი იმ თქმულების გონიერებას, რომელიც ამბობს:

— ზოგი კირი მარგებელიაო.

მორიელი.

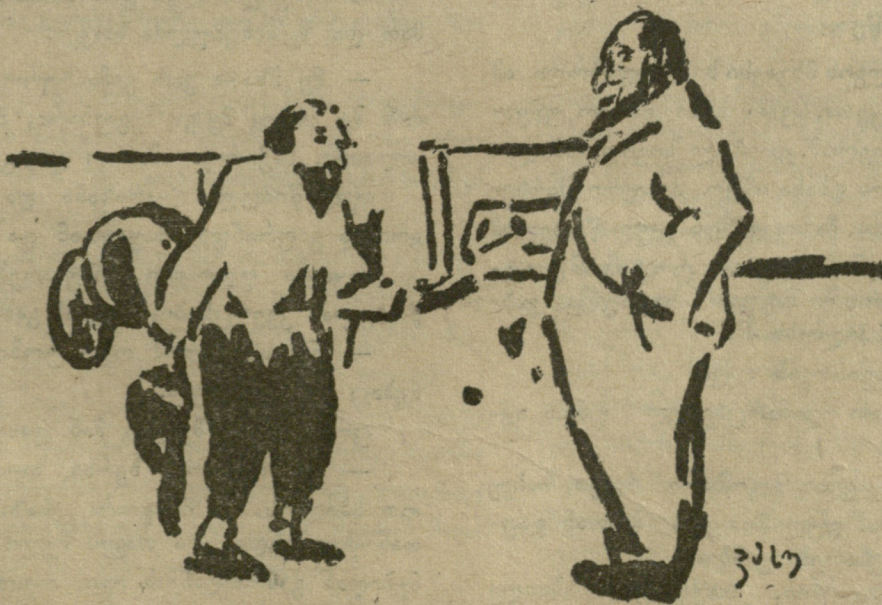

ქუთაისი.

დაგვიანებული სცენები ქუთაისის ბულვართან.

წელის საკითხი ქუთაისში

მებოჭვე და ქუთათური მოქალაქე წინათ.

მეზობლე დღეს

ბრძოლა წყლისათვის

თუთი-ნამედან.

ბაყაყისა, კრაზანასი და ჩიგის შესახებ, თუ როგორ სძლიეს მათ სპილოს.

თუთიყუშმა დაიწყო:

ერთ ქალაქში ქოლგის მზგავსი ხე იზრდებოდა. ამ ხეზე თავისი ბუდე გაიკეთა, კვერცხები დასდო უწყინარმა ჩიტმა გულ-წითელამ. ერთხელ მოვიდა სპილო და ხის ღეროზე ზურგის ფხანა იწყო. ძლიერი შერხევისაგან კვერცხები ძირს ჩამოცვივდა. გულ-წითელამ შორი ახლო იწყო ფრენა, სხლტომა ტოტიდან ტოტზე და ტარილიც მორაო. მაგრამ რა უნდა გახდეს უსუსური ჩიტი სპილოსთან?

გულ-წითელამ თავისთვის თქვა:

— მქლავრი მტერი დამარცხებულ უნდა იქნას მოხერხებით.

გულ-წითელას ჰყავდა მეგობარი ჩიტი, სახელად ნისკარტ-გრძელა. გულ-წითელა მასთან გაფრინდა და თავისი წუხარება უამბო.

— სპილომ დამიჯაბნია, სთქვა მან. მიიღე ისეთი ღონის-ძიება, რომ შური ვიძიო მასზე. მეგობრები უფრო მეტად ჭირშია საქირო.

— ომი სპილოსთან ძნელი საქმეა — უბასუხა ნისკარტ-გრძელამ. მასზე ერთი მისვლა ყოველად მოუხერხებელია. მე მყავს მოყვარე კრაზანა. ის ძალზე ჭკვიანია. მასთან ერთად რასმე ვილონებთ.

ისინი გაფრინდნენ კრაზანასთან. მან მოუსმინა მათ და შეშინებულმა სთქვა:

— მე მზაა ვარ ვემსახურო მეგობრებს, მაგრამ მე კიდევ მყავს მეგობარი, ბაყაყთა ჯარის სპასალანინი. საქიროა იმათაც გავაგებინოთ ეს ამბავი.

გულ-წითელა, კრაზანა და ნისკარტ-გრძელა ერთად გაფრინდნენ ბაყაყთან და შეველა სთხოვეს.

ბაყაყმა უღრმესი მწუხარება გამოხატა გულ-წითელას კვერცხების ბუდის გამო და წარმოსთქვა.

— ნუ სწუხართ! ოსტატობით მთის გადაბრუნებაც კი შეიძლება.

ცოტა ხნის შემდეგ მან დასძინა:

— მე მოვიგონე ხერხი, თუ რარიგად ვსძლიოთ სპილოს. აი როგორ: კრაზანა სპილოს ყურთან მიჰრინდეს და თავის ნელი ბზუილით მოთმინებიდან გამოიყვანოს იგი. როდესაც სპილი ძალზე გაბრაზდება, ნისკარტ-გრძელამ თვალები უნდა დასთხაროს მას და დღის სინათლე დაუბნელოს.

რამოდენიმე დღის შემდეგ სპილოს წყურვილი შეაწუხებს, მე მის ახლოს გავჩნდები და ყიყინს მოვრთავ. ის ჩემს ხმას გაიგონებს და იფიქრებს:

— სადაც ბაყაყია — იქ წყალიც უნდა იყვესო და გამოძყვება. მე კი ისეთ ალაგას მივიყვან — საი-დანაც ველარ გამოვიდეს. ვერვინ გაიგებს მის ღრიალს და იქ შიმშილისაგან სულიც ამოხდება.

ასეც მოიქცენ. მოხერხებითა და მაცდურობით დალუპეს სპილო.

თუთიყუშმა არაკი ასე დაასკვნა:

— ორმა-სამმა სუსტმა უღონო პირუტყვმა კავ-შირი შეჭკრა და სპილო წაახდინა, რის შემძლე უნდა იყვეს გონიერ არსებათა კავშირი?

სარასტანი.

ოხ, ვეჩერის მომგონო?!...*)

(სცენა ქიათურისათვის)

სახსოვრად ა. მარგიანს.

ჩემი ცოდვით დაიწვოს ვინც ეს ამალამინდელი ვეჩერი მაიგონა!

ორშაბათ დილაა ვზივარ ჩემთვის ფეჩთან მოხ-რუკული, ფაქრებმა წამილო. დაცდილი მაქვს, როცა ჩემი შუშანა ღრენას დამიწყებს, იმ დღეს ჩემ თავს კარგი არ იქნება. მერე რაც უნდა ვეფერო, სულ რომ ფინია ძალღივით გამოუგორდე კალთაში, თუ შაჯდა ერთი მერე ბერეგის!

ის იყო ხელი ასწია შუშანამ, უნდოდა თავში ჩაეთხლაპებინა.

რომ ერთიც ვნახოთ ჩემ იღბალზე ვილაცამ კარი შამოალო და დიდი პაჩტენით შამოვიდა.

ჩესტ იმეიუ პაზნაკომიტსა ია ჩლენ კომიტეტ... სიტყვა აღარ დავათავებინე რაკი კომიტეტი რომ გავიგნე. შიშით გამაზანზალა და მამენტალნათ მი-ვაძახე:

ია საპოჩნიკ. ია საპოჩნიკ! და ჩემს ძირგამოვა-რდნილ ჩექმებს მივვარდი. შეშინდა ვაი თუ უსა-ქმო ვანმე ვეგონო და გადამასახლოს გრუზინწკი რესპუბლიკიდან მეთქი.

ვიციტ რა საპოჩნიკიცა ხართ, თავს ნუ იკატუ-ნებთ, გოსპოდინ, გოგია! ია აკაკი დავითიჩ მარ-ლიანც, პროსიმ ვას ნა ფედერალიჩესკი ვეჩერ ნა-პისატ ნოვი სცენა ი ნემნოშკო პოშუტკოვატ!!

ვიფაქრე: სომეხი ყოფილა, ჩვენი კაცია მეთქი და გავსწორდი წელში. სახეც მემცნაურა, მგონი გოროცკოი უპრავაში მინახავს. თითქოს ერთათაც გვექეფინია, ყანწებითაც გვიყლაპია, მაგრამ რო-გორ გამიწყრება ქითაბი რამე გაუბედო!

ვინ იცის აშოპკაში ვარ, კაცს იქნება ბაშბით

აწვეთებენ პირში ღვინოს და მე აქ ყანწებზე დაუ-წყო ლაპარაკი. ვეებნები:

სლოში, გოსპოდინ მარლიანც, მი, კაქეტსა, ტებე ზნაიმ... ის მეუბნება:

ზნაიმ, კაკ ნე ზნაიმ, ვი ლუბიტე ვინო ყლაპა-ვატ, ზაკუსკი კუშიტ, ი პატამუ: მი, პარმენ, შა-ქრო, სოსან, დავით არსენიჩ ი ვსე ნაში დევიკი პრიგლაშიმ ვას ნა ვეჩერ. სკოლკი ხოჩიშ ზუთხი, ვინო, ვი ტოლკი ნემნოშკო მოშუტკუიტე ნა ვე-ჩერ!!

ზუთხი და ღვინო რომ გავიგონე კბილებმა კაწ-კაწი დამიწყო და მივეცი ჩესტნი სლოვა, დაგვემ-შვიდობა მარლიანცი და წავიდა. მე სიხარულით ცას ვეწეოდი ჩემი შუშანა კი ისე გაბერილა, თი-თქოს საპოც ვედრინი რუმბიაო! დაუწყე აღერსი ვებურები, მინდა გუნებაზე მოვიყვანო და ვეჩერში გამიშვას. ლოყაზე ხელი აუსვი, მარჯვენა თვალიც მოუქუტი მაგრამ იპისთანა ასმა თქვენ მტერს მე იმან ამისეა და ჩამისვა! უკეთესი მასაჟისტი ღმერ-თმა შეარცხვინა! სულ ნიკნები ჩამამტვრია! გვერ-დებს ისე გაჭკონდა ბაგი-ბუგი, გეგონება ხალიჩას ბერტყამენო!

თურე იმ დღეებს გადაურევია ეს ქაჯი ე „როგორაო, შენ გოგოებში მიბრძანდები საქეიდ და მე სახლში ვიყოვო, ამ ნიმუტში მიყიდე სა-ჩერო კაბაო, თორემ თვალებს ამოგწიწნიო! შეს წახვალ და მეც იქ უნდა ვიყო, რომ პროვოკა გა-გიკეთოვო!“ ისე ადვილათ მეენება ამ კაბის შეკე-რვას თითქოს ხოშტაროვი ვიყოვო!

კაბაც რომ შეუკერო, ხალხნო, სად გამოვიყ-ვანო ის მაწაუკი ისა! მე შენ გითხრა ელიქტრი-ჩესკი ლამპები რომ ჩაქრეს ის განათებს რალა! მო-დი და თავის მოსაქრელად ამისთანა ქალი წაიყვა-ნე ვეჩერში!

ვეებნები:
— დედაკაცო, ვეჩერში რა გინდა, იქ ვილაცა არშიყობას დაგიწყებს და დავილუბები მეთქი.

— „როგორ მასხარათაც მიგდებო?!“ გამიგდო ფებქვეშ და სულ ნაკლული ტიკიით მაჯანყალა! გაღის გამოღის ზურგზე და მე კი ქვეშიდან „ვიყ“, „ვიყს“ ვიძახი! იმდენი მცემა, იმდენი რომ ახალი სცენა კი არა, რაც დაწერილი მქონდა ძველათ, ისიც სულ დამავიწყდა! გამოუსხლტი ხელიდან და აქეთ გამოვიქეცი. ამდენი ჯანჯალალოსა და ცემისა-გან კარვათაც მამშივდა და ღვთის წინაშე სიხარუ-ლით შამოვედი აქ, რადგან ვიცოდი რომ რავა-რიში მარლიანცი ღვინითა და ზუთხით გამომადლებ-და, მაგრამ ეხლა მომაგონდა რომ მე ჩემი ახალი დაწერილი სცენა უნდა წამეკითხნა ვეჩერზე და მხოლოდ მაშინ, მაგრამ ეხლა ვილა რას მომაშა-ვეებს! ოხ, მარლიანცო, ჩემი ცოდო გედოს ამინის უკუნისამდე, რომ შენ მე ამ დღეში ჩამაგდე! ცალ-კე ცოლს გააბეგვინე ჩემი თავი და ცალკე ამ ობ-ჩესტვოში შემარცხვინე! რომ დააღე ხახა სამსონ ბერიშვილივით და შუშანასთან დაპილაგე ყველა-ფერი თუ: „ვეჩერში წამოდი, დევიკებთან გაქეფე-ბო? ბიჭო, შე ყურუმსალო, გეთქვა ჩუშ-თ და სცე-ნას დაგიწერდი იმისთანას, რომ შარვლის ღილები ჰაერში აფრიალებულიყო!

*) ეს სცენა წაკითხულ იქნა ქიათურაში ფედერალი-ტების საღამოზე ავტორის მიერ.

ფოთის სამეურნეო აკადემია.

ფოთის სამეურნეო აკადემიაში გაცხარებული მუშაობა სწარმოებს: ჯერ ჯერობით მოხულია 47 დესეტინა მიწა. ვინაიდან პურეულ მცენარეთა თესვა ძალიან დიდ შემოსავალს იძლევა, აკადემია თვით ქალაქის ხვნასაც შეუდგა და აზრად აქვს მოსთხაროს ყველა სახლები ყანების დასათესად.